

Слюсаренко В.А., аспірант спеціальності 081 Право
Науковий керівник: Потіп М.М., д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права
(*Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна*)

СУЧАСНІСТЬ У ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ: АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ВПЛИВОМ ТЕХНОЛОГІЙ

Зростаюча цифрова трансформація, що пронизує всі сфери сучасного суспільства, невід’ємно впливає на господарську діяльність, перетворюючи її у більш технологічно зорієнтовану й динамічну. У контексті цифрової трансформації, виникають різноманітні явища, такі як електронна комерція, електронна форма спілкування, що включає в себе укладення електронних договорів та проведення заходів у форматі відеоконференцій, електронне урядування, застосування штучного інтелекту, чат-ботів, зберігання інформації в хмарних сервісах тощо. Ці явища є неодмінною частиною нашої реальності, на яку слід постійно реагувати. Особливу роль у цьому процесі відіграє держава, яка має в своєму розпорядженні різноманітні інструменти, включаючи адекватне нормативно-правове регулювання цих відносин, забезпечення дотримання вимог закону, стимулювання використання позитивних аспектів цифрових технологій, а також застосування відповідних заходів у випадку зловживання ними або ігнорування ризиків цифрової трансформації.

Така парадигмальна зміна відкриває шлях до нових можливостей та викликів, зокрема у взаємодії з органами публічної влади, що вимагає постійного оновлення й адаптації правових механізмів. В умовах невідворотної цифрової трансформації, де інформаційні технології виявляються ключовим елементом господарської стратегії, зростає необхідність у вдосконаленні правового регулювання. Таке регулювання має відповідати вимогам сучасного інформаційно-правового ландшафту, забезпечуючи ефективне функціонування та стабільність взаємодії суб’єктів господарювання й публічної влади.

У контексті швидкого технологічного розвитку та поширення цифрових інновацій, необхідно розуміти, які конкретні виклики виникають у взаємодії між господарськими суб’єктами та публічною владою, та які правові механізми можуть забезпечити ефективне вирішення цих викликів. Виходячи за межі окремих галузей, актуальність напрямку полягає в його потенційній віддачі для загальної еволюції суспільства та правової практики, роблячи акцент на необхідності гармонізації нормативно-правового середовища. Ідентифікація ключових тенденцій та наслідків цифрової трансформації органів публічної влади в контексті регулювання господарської діяльності є важливим аспектом у виявленні потреб у подальшому вдосконаленні правового регулювання.

Наслідком цифровізаційних процесів є формування сервісної держави, тобто держави, основною функцією якої є захист інтересів та задоволення потреб громадян шляхом їх обслуговування. Формування такого типу держави було однією з основних цілей сучасних реформ органів публічної влади. Їх мета – підвищення якості надання державних та муніципальних послуг, а також забезпечення високого рівня доступності послуг такого виду [1, с. 242].

Основною умовою формування сервісної держави, є її здатність забезпечити кожний господарюючий суб’єкт адміністративними послугами високого рівня якості. При цьому потрібно діяти виходячи з принципів рівності, тобто якість послуг не повинна

залежати від особи, яку обслуговують, від місця її знаходження; рівень відмови від обслуговування повинен бути низьким, а рівень доступності до послуг високим [2, с. 89].

Загалом цифровізація розглядається як наступний етап в еволюції людської цивілізації, що послідовно впливає з сучасних технологічних досягнень. Цей процес охоплює усі сфери людського життя і спрямований на їхнє поліпшення. Реалізація цифрової трансформації органів публічної влади та діяльність суб'єктів господарювання у сфері інформаційних технологій стають важливими складовими цього процесу. Вони передбачають впровадження сучасних технологій для оптимізації функціонування сервісних державних структур, покращення ефективності взаємодії з громадянами та підтримки розвитку підприємництва в сфері інформаційно-цифрових технологій.

Можемо резюмувати, що кожне нововведення в устрої суспільних відносин має свої позитивні та негативні наслідки. Цифровізація публічної влади та адміністративних послуг в Україні не стала винятком у цьому відношенні. Ефективне виконання державними органами своїх повноважень на високому рівні є неможливим без належного правового регулювання процедурного механізму, в тому числі у контексті діяльності суб'єктів господарювання у сфері інформаційних технологій.

Перелік посилань

1. Баранов О.А., Попова І.М. Правові проблеми дистанційного надання адміністративних послуг. Університетські наукові записки. 2011. № 2. С. 242-247. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Unzap_2011_2_41.pdf
2. Венедіктова І.В. Юридична природа публічних послуг. Вісник Харківського національного університету. 2009. № 1 (5). С. 89-91.